

Lekció és textus: Zsid 7:26-28

Kedves Testvérek!

A Húsvét ünnepe keresztyénségünk egyik sarokpontja. Jézus Krisztus halála és feltámadása a sarokpont, amin minden megfordul, amire építjük a hitünket: ezen múlik a megváltásunk, Istennel való kapcsolatunk lehetősége. Ha Jézus nem hal meg a bűneinkért, és nem támad fel, akkor a keresztyénség tényleg nem más, mint egy rakás morális alapelv, ami nagyon szépen hangzik, és megvalósíthatatlan. Akkor tényleg nem lenne értelme az egész Újszövetségnek, nem lenne értelme imádkozni, Isten jelenlétét keresni; akkor lenne egy csokorra való szép szavunk, és néhány izgalmas esti mesénk.

Ehelyett egy életünk van. Istenünk van, akit elérünk, aki közel jött hozzánk. Megváltásunk és bűnbocsánatunk van. Teljes életünk van. És a különbség ezen az öt szón fordul meg: Jézus Krisztus halála és feltámadása.

A kettőt együtt ünnepeljük. Krisztus halála és feltámadása elválaszthatatlan egymástól; ha megtörjük ezt az egységet, visszaesünk a reménytelenségbe, az esélytelenségbe. Erről az egységről szeretnék beszélni. Arról szeretnék beszélni, miért fontos, miért kikerülhetetlen a feltámadás. És ennek érdekében, hogy ezt megértsük, talán elsőre úgy tűnhet, nagyon messziről indulok – de el fogunk jutni a kereszthez, és végül el fogunk jutni az üres sírhoz.

Talán furcsának hathat a választott igeszakaszom. Egy szó nincs benne húsvétról, a keresztről, a feltámadásról... Miért beszélnék egy ilyen szakaszról húsvétkor? Mi köze van a zsidó főpaprak a húsvét ünnepéhez? Mind a négy evangélium csodálatos történetekben osztja meg velünk a feltámadás evangéliumát, miért a zsidókhöz írt levélhez fordulunk? Mit adnak a zsidó hagyományok, ünnepek, egy zsidó háttér a feltámadás csodájához?

Mert a zsidókhöz írt levél – nem meglepő módon – zsidóknak lett írva. Olyan embereknek, akik az Ószövetségből jöttek, annak az összes hagyományával, szertartásával és tudásával. Ne felejtsük el, hogy az első keresztyének zsidók voltak. Zsidóság nélkül nincs keresztyénség – az Ószövetség nélkül nincsen Új. A zsidók voltak az elsők, akiknek Isten kijelentette magát. Jézus maga is zsidó volt. Volt egy Markhión nevű ember, még a 2. században, aki megpróbálta kidobálni a keresztyénségből mindazt, ami a zsidósághoz kapcsolódott – és egy elég üres Bibliát hagyott magának. Nem véletlenül áll a Szentírás két részből: Ó és Újszövetségből. A kettő együtt Isten teljes kijelentése.

Aki hallotta vagy olvasta a nagypénteki áhítatot, az emlékezhet rá, hogy ott említettem egy zsidó ünnepet, a páskát. Most egy másik ünnepről szeretnék beszélni, talán a legnagyobb jelentőségű ünnepről, a főpap legfontosabb szerepéről. Ennek a napnak az a neve, hogy „az engesztelés napja”, héberül „yóm kippur”. Ezen a napon összegyűlik az egész nép a templom előtt, és együtt nézik, ahogy a főpap, és kizárólag a főpap bemutat egy áldozatot magáért és nép összes vétkéért. Egy bikát és egy bakot áldoz fel a főpap, hogy az állatok halála árán bocsánatot nyerjenek a bűneik, és Isten népeként élhessenek tovább.

Ez eddig talán nem újdonság. Nagyon sokat beszélünk Jézusról, aki a tökéletes áldozat volt, aki mint bárány, tűrte, hogy az ő élete vesszen el a miénkért cserébe. Ez nagypéntek. És ez a kereszthalál. Jézus Krisztus lett az áldozat, amit mi magunk nem tudtunk megfizetni. Isten jelenlétébe csak a szent mehet. Csak a tökéletes, a büntelen, a tiszta lehet a mindenható Úrral, égnek és földnek Teremtőjével kapcsolatban – mi pedig sok minden vagyunk, de ezek nem. Minden egyes félrelépés, tudatos vagy tudattalan bűn, Isten akaratától eltérés, annak figyelmen kívül hagyása, vagy esetleg direkt elutasítása csak távolabb vitt ettől a kapcsolattól, amire a lelkünk legmélye oly sóhajtva kíván.

A bűnért pedig csak élettel lehet fizetni. Csak vér tudja lemosni a sok mocskot, ami ránk tapadt, és csak egy élet tudja kifizetni a mi tökéletlen életünk árát. Ez a nagypéntek. Az élet, ami kifizeti a miénket. Jézus Krisztus meghalt, hogy neked ne kelljen, életét adta, hogy a tiéd megmaradjon, és vérént ontotta, hogy a tiéd megtisztulhasson. Ezt hívjuk megváltásnak; ez a csere, ez a helyettes áldozat keresztyénységünknek egyik alapköve.

De ha ez megtörtént nagypénteken, miért kell nekünk húsvét? Mit ad a feltámadás, amit a kereszthalál nem? Talán vannak köztetek, akiknek erre a kérdésre van egyszerű válaszuk. Talán vannak, akiknek a fejében még soha meg sem fordult ez a kérdés. Hisz a húsvétot ünnepeltük mindig, nagypéntek hajlamos a háttérbe simulni. De volt egy időszak, amikor bennem megfordult ez a kérdés – és nem tudtam rá választ adni. Mi van húsvétkor, ami nagypénteken nincs? Miért kell nekünk a húsvét? Aztán egyszer, a teológiai éveim alatt az egyik órára egy vendégelőadó jött: a *Zsidók Krisztusért* mozgalom vezetője. Ők a zsidókeresztyének; olyan zsidók, akik Krisztust mondják megváltójuknak; mint az első keresztyének. Ő elmondta. Elmondta, miért kell húsvét. Pusztán azzal, hogy befejezte a yóm kippuri liturgia menetét.

Ugyanis yóm kippur idején, az engesztelés ünnepén a főpap végrehajtja az áldozatot; majd egy nagyon különleges és kiemelt jelentőségű esemény következik: a főpap bemegy a Szentek Szentjébe. A Szentek Szentje a templom legbelső kamrája volt, ott tartották a frigidáriát, és ezt a helyet töltötte be Isten jelenléte a legteltesebben. Istenről ma sokszor beszélünk úgy, mintha valami sűrűs haverunk lenne, akivel jókat lehet grillezni hétvégekre – és ez nem baj mert van helye a közvetlenségnek az Úrral, de Isten nagyságát és magasztosságát nem szabad szem elől téveszteni. Ő SZENT Isten. Minden hatalom az övé. Nem véletlenül használták sokszor azt a szót, hogy istenfélelem. Lehet, sőt helyes Istent félni.

Nézek egy sorozatot, ahol az amerikai elnök közvetlen munkatársai életéről, mindennapjaikról van szó, és jelen van egyfajta kettősség. Szórakoznak az elnökkel, és leülnek sakkozni meg pókerezni vele, viccelődnek vele gond nélkül, de nincs kérdés afelől, hogy ő az elnök. És vannak helyzetek, amikor ez egészen nyilvánvalóvá válik. Amikor az egész helyzet megváltozik, és az a miniszter, aki két perce még viccelődött, hirtelen az ország leghatalmasabb emberével beszél, akinek szinte élet és halál felett van hatalma. Ez a kettősség sokkal erőteljesebben van jelen Istennél. Igen, Ő jó. Igen, Ő közvetlen; és leül mellénk, és lehet vele viccelődni, és jó időt tölteni; de ugyanő a világmindenség Ura és Teremtője, aki valóban élet és halál örökkévaló Ura. Aki SZENT, csupa nagybetűvel, és nem tűr meg kevesebbet a tökéletesnél. Ez az Isten van jelen a Szentek Szentjében. És ide ment be a főpap, évente egyszer, az áldozat bemutatása után.

Van egy apró technikai részlet, amit a Szentírás nem mond el, de a zsidók elég hamar a yóm kippur részévé tették. A főpap bokájára lazán rákötöztek egy madzagot, mielőtt bement volna. Ugyanis az egyetlen ok, ami miatt egy ember tökéletes lehet, és szentként tud Isten elé menni, az az áldozat. És ha Isten nem fogadja el az áldozatot, akkor egy tökéletlen és bűnös ember járul Isten színe elé, aki ezt nem tűri, ezért az az ember meghal. A főpap bemutatta az áldozatot, majd bement a Szentek Szentjébe, hogy könyörögjön; és ha Isten nem fogadta el az áldozatot, akkor a főpap nem élte túl a szent Isten jelenlétét. Senki más nem mehetett be a Szentek Szentjébe, tehát az egyetlen mód, ahogy ki tudták húzni a főpap holttestét, az ez a madzag volt. Éppen ezért amikor a főpap bement, az az összegyűlt sokaság számára olyan volt, mintha a főpap meghalt volna – és amikor élve kijött a Szentek Szentjéből, az volt a feltámadás. És az volt az örömkialtás pillanata is: mert Isten elfogadta az áldozatot, elfogadta a könyörgést, és helyreállt a kapcsolat a Mindenhatóval.

Képzeld hát el ezt a jelenetet: összegyűlt az egész nép. Együtt nézik, ahogy a főpap a tornácon, az oltár előtt bemutatja az áldozatot, majd mindenki szeme láttára bemegy a függöny mögé, a Szentek

Szentjébe. Ezután a nép ott áll, az előtérben, az udvaron, és lélegzetvisszafojtva várják, hogy vajon visszajön-e a főpap. És akkor, egy pillanat alatt megváltozik a hangulat: mert a főpap kijött, és kihirdette a megbocsátást. Isten megbocsátott. Van megváltás.

Így hát mi is örvendezzünk; mert a mi főpapunk él. Önmagát mutatta be áldozatul; és könyörgött értünk. A mindenható Isten pedig elfogadta az áldozatát, és íme, él a főpap. Él a mi Megváltónk. Ezért nem mindegy a húsvét. Ha nincs élet, nincs bűnbocsánat sem; de a mi Megváltónk él, ezért hát van megváltásunk; van Istenünk.

Ámen.